

Arbejdsministeren (Erling Dinesen): Jeg skal herved tillade mig for folketinget at fremsætte forslag til lov om ændret dyrtidsregulering af lønninger m. v.

Statsministeren redegjorde mandag den 20. november 1967 her i tinget for de foranstaltninger, regeringen fandt nødvendige i den situation, som devalueringen af det engelske pund havde skabt. Jeg vil gerne fremhæve, at foranstaltningerne alene var motiveret af den britiske devaluering og de følgevirkninger, den ville få for Danmarks økonomi og for de danske erhverv og dermed for den danske beskæftigelsesudvikling. Der måtte i situationen tages et særligt hensyn til, at over halvdelen af vor landbrugseksport afsættes på det britiske marked, og at landbruget i forvejen har betydelige vanskeligheder. Men også hensynet til virkningerne for de øvrige eksport-erhverv og til de erhvervsgræne, som konkurrerer med importen, måtte indgå i overvejelserne. Hensynet til hele beskæftigelsen måtte på denne måde komme til at spille en afgørende rolle.

De senere års udvidelse af industrieksporten vidner om industriens konkurrencedygtighed. Selv på baggrund af en begrundet forventning om ny konjunktur-ogang i vore større aftagerlande måtte vi se i øjnene, at konkurrencen fortsat vil være hård. Den britiske devaluering ville skærpe denne konkurrence på en række af vore markeder, den kunne bidrage til at følge problemerne for danske eksport-erhverv og for beskæftigelsen.

Ud fra disse hensyn til erhvervene og til deres muligheder for at fastholde og foretage en yderligere udbygning af eksporten besluttede regeringen derfor i forståelse med Nationalbanken at foretage en i forhold til den britiske begrænset dansk devaluering. Begrænsningen i den danske devaluering skulle gøre det muligt at undgå, at den skaber et efterspørgselspres og fremkalder omkostnings- og prisforhøjelser, som hurtigt udhuler de gunstige virkninger for udenrigshandelen, produktionen og dermed beskæftigelsen.

Jeg vil gerne sige, at regeringen deler helt det synspunkt, som under forhandlingerne med erhvervslivets og arbejdsmarkedets organisationer så stærkt blev fremhævet, at vi må undgå skridt, som

bringer Danmark ud af trit med omkostnings- og prisudviklingen i andre lande.

Som budet i statsministerens redegørelse den 20. november fremlægger regeringen derfor nu forslag til foranstaltninger, som ved siden af den allerede gennemførte lov om avancementstop skal bidrage til at hindre, at devalueringen giver næring til en udvikling i pris- og omkostningsniveauet til skade for landet økonomi.

Jeg vil gerne understrege, at særlig to hensyn har været afgørende ved udarbejdelsen af disse foranstaltninger: hensynet til beskæftigelsen og hensynet til en rimelig social balance i fordelingen af de økonomiske byrder, den nødvendige devaluering indebærer. Den rimelige sociale balance i byrdefordelingen finder regeringen i samspillet mellem det forslag til en engangsskat, som finansministeren samtidig fremsætter, og mit forslag til infrysning for et år af den dyrtidsregulering, der svarer til 3 points i reguleringspristallet. Herved bidrages på socialt rimeligt grundlag til en stabilisering af omkostningsniveauet, herved styrkes erhvervslivets konkurrenceevne, og herved tilgodeses det hensyn til beskæftigelsen, som regeringen i sin økonomiske politik tillægger afgørende betydning.

Under forudsætning af en lighed i byrdefordelingen, som regeringen finder er opfyldt, har lønmodtagernes organisationer givet tilsagn om at medvirke til en sådan løsning af problemerne og derved påtage sig en forpligtelse i helhedens interesse, og forslaget lægger derfor efter min mening ved sin gennemførelse tilsvarende forpligtelser på erhvervslivet. Disse forpligtelser må gå ud på at udnytte den omkostningsmæssige lempelse til ekspansion i produktion og eksport. De må også gå ud på, at erhvervslivet ikke foretager eller medvirker til forhøjelser i omkostningsniveauet, som ville gøre den i lovforslaget valgte løsning helt eller delvis illusorisk.

Til selve lovforslaget skal jeg knytte nogle enkelte bemærkninger. Forholdet er det, at for det overvejende antal lønmodtagere sker dyrtidsreguleringen for hver 3 points' ændring i det af Danmarks Statistik for januar og juli beregnede reguleringspristal. Enkelte mindre grupper regulerer med mindre portioner for hver 2 points' ændring. Reguleringspristallet for

[Arbejdsministeren.]

juli 1967 var 123; det udløste for 3 points-området regulering til og med 121, således at 2 points henstår. For 2 points-området skete reguleringen til og med 122, således at 1 point henstår. Det senere for oktober beregnede reguleringspristal, som kun er lønregulerende for en enkelt, forholdsvis mindre gruppe, er opgjort til 125. Det fremgår herved, at der inden devalueringen gennem et reguleringspristal er konstateret prisstigninger til en dyrtidsportion såvel på 3 points-området som på 2 points-området, idet denne efter de gældende bestemmelser — de være sig overenskomst-mæssige, lovmæssige eller regulativmæssige — udløses ved reguleringspristal 124.

Forslaget går derfor ud på, at efter udløsning til januar af 1 dyrtidsportion suspenderes for 1 år de næste 3 reguleringspristalspoints. I denne periode skal reguleringspristallet altså stige op til 130 for at udløse en ny portion på 3 points-området og til 129 på 2 points-området.

Efter forslaget ophører dets virkninger i forbindelse med de nye indkomstfastsættelser i foråret 1969. Jeg vil gerne føje til, at når man således foreslår loven begrænset til 1 år, får den en virkeperiode svarende til opkrævningen af engangsskatten. Herved opnås også, at den griber mindst muligt ind i den indkomstfastsættelse, som i overensstemmelse med regeringens principielle opfattelse er overladt til parterne på arbejdsmarkedet.

Idet jeg herudover skal henvise til de til lovforslaget knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale det til tingets velvillige og hurtige behandling.

Anden næstformand (Thestrup): Uden for dagsordenen giver jeg dernæst ordet til finansministeren, for at han kan fremsætte det for hans vedkommende anmeldte lovforslag.

Finansministeren (Grünbaum): I tilslutning til det af arbejdsministeren fremsatte

lovforslag skal jeg tillade mig for det høje ting at fremsætte *forslag til lov om engangsskat for personer for skatteåret 1968-69.*

Forslaget er den tredje af de foranstaltninger, som regeringen har ønsket gennemført i forbindelse med den begrænsede danske devaluering, der blev en følge af den britiske devaluering. Den første foranstaltning var jo det allerede vedtagne avancementstop. Den anden foranstaltning er det af arbejdsministeren fremsatte lovforslag om en ændret dyrtidsregulering som lønmodtagernes bidrag til stabilisering af den økonomiske udvikling. Regeringen lægger afgørende vægt på, at de nødvendige indgreb ikke vender sig ensidigt imod nogen enkelt samfundsgruppe, og efter det forslag, jeg her fremsætter, skal derfor ikke-lønmodtagerne betale en engangsskat som deres bidrag til stabiliseringen af de økonomiske forhold. Engangsskatten skal efter forslaget betales med 3 pct. af den skala-indkomst, der anvendes ved statsskatte-beregningen for skatteåret 1968-69. Ved fastsættelsen af en procentsats på 3 er det tilstræbt, at engangsskattebyrden gennemsnitlig skal svare nogenlunde til den byrde, som pålægges lønmodtagerne ved forslaget vedrørende dyrtidsreguleringen.

Jeg vil gerne redegøre for, hvorledes den skala-indkomst fremkommer, hvoraf engangsskatten skal beregnes. Udgangspunktet er den skattepligtige indkomst, der jo fra og med skatteåret 1968-69 skal opgøres uden skattefradrag efter det ligningslovforslag, der er til behandling her i tinget. I øvrigt fremkommer skala-indkomsten ved, at indkomsten nedsættes med eventuelt hustrufradrag, nedslag for folkepensionister m. fl. samt nedslag i skatteansættelsen for renteindtægter m. v. Efter det fremsatte forslag til udskrivningslov for skatteåret 1968-69 kommer hertil et personfradrag på 10.000 kr. for forsørgere og 5.000 kr. for andre skattepligtige. Endvidere kan der jo i visse tilfælde blive tale om et reguleringsfradrag, som også går fra ved opgørelsen af skala-indkomsten.